

УДК 336.69
JEL Classification G19

Піхняк Тетяна

к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
м. Хмельницький, Україна
E-mail: natdumich@meta.ua

ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЗАПОРУКА СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Анотація

Вступ. Проблема інвестування економіки завжди знаходиться у центрі уваги економічної науки, оскільки інвестиції визначають процес економічного зростання країни. За умов нестачі власних фінансово-економічних ресурсів, необхідних для стабільного економічного розвитку країни, проведення структурної перебудови та розв'язання проблем інтеграції України в світові економічні системи, важливого значення набувають питання залучення зовнішніх джерел фінансування, і зокрема ПІІ.

Методи. Теоретичну, методологічну та інформаційну основу проведення досліджень склали наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з питань аналізу залучення ПІІ в Україні, офіційні статистичні матеріали Державного комітету статистики України та звіти НБУ. З метою забезпечення достовірності та обґрунтованості одержаних результатів дослідження, використовувалися наступні методи: індукції та дедукції; економіко-статистичний метод; методи системного аналізу та узагальнення; розрахунково-аналітичний; а також метод синтезу та порівняння.

Результати. У статті досліджено процес залучення ПІІ в Україні. Проведено аналіз макроекономічної ситуації в країні. Особливу увагу приділено вдосконаленню нормативно-правової бази для ефективного залучення ПІІ.

Перспективи. Результати дослідження можуть бути використані державними органами, що професійно здійснюють регулювання ПІІ, Міністерством фінансів та Державними статистичними органами. Подальші дослідження мають проводитися у напрямі формування сприятливого інвестиційного клімату і окреслення національної стратегії щодо залучення ПІІ

Ключові слова: прямі іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна діяльність, економічна криза, іноземні інвестори.

Вступ.

Іноземні інвестиції² відіграють важливу роль у розвитку національної економіки та сприяють економічному зростанню на основі ефективного використання національних ресурсів.

Країни, що займають лідируючі позиції за обсягом залучення іноземних інвестицій, як правило, мають і високі показники економічного зростання. У сучасних умовах існує об'єктивна необхідність активізації інвестиційної діяльності в Україні з метою створення конкурентоспроможної економічної системи, модернізації та реконструкції діючих підприємств, забезпечення інноваційно-орієнтованих структурних перетворень в економіці [1, с. 113].

Слід зазначити, що в Україні створено основи законодавчої бази, яка регулює діяльність іноземних інвесторів та механізм залучення іноземних інвестицій³. Також відомо, що країни з трансформаційними економіками не в змозі вийти з економічної кризи без залучення іноземних інвестицій, адже, залучаючи іноземний капітал, вони отримують доступ до сучасних технологій та методів управління [4, с. 21].

² Термін "інвестиції" походить від латинського слова "invest" – "вкладення коштів".

³ На сьогодні в Україні інвестиційна діяльність регулюється такими нормативно-правовими актами: Закон України "Про інвестиційну діяльність", Закон України "Про режим іноземного інвестування", Закон України "Про захист іноземних інвестицій в Україні".

На сьогоднішній день залучення ПІІ є особливо важливим завданням у контексті трансформаційних змін економіки України, її структурної перебудови, стабілізації національної економіки та інтеграції до Європейського Союзу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Актуальним питанням залучення іноземних інвестицій в економіку України присвячено праці українських вчених, зокрема Л. Борща, О. Гаврилюка, А. Гайдуцького, В. Гейця, А. Дуки, Ю. Козака, О. Малютіна, В. Новицького, А. Пересади, А. Пехника, О. Рогача, А. Філіпенка.

Незважаючи на велику кількість праць, присвячених аналізу ПІІ в Україні, існує необхідність подальшого дослідження питання підвищення інвестиційної привабливості національної економіки в сучасних умовах.

Мета.

Метою статті є проведення комплексного аналізу поточного стану прямого іноземного інвестування в Україні, визначення проблем у сфері залучення іноземного капіталу в національну економіку та розробка пропозицій щодо удосконалення державної політики у напрямі стимулювання надходження ПІІ відповідно до нинішніх реалій.

Методологія дослідження.

Теоретичну, методологічну та інформаційну основу проведення досліджень склали наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з питань аналізу залучення ПІІ в Україні, офіційні статистичні матеріали Державного комітету статистики України та звіти НБУ.

З метою забезпечення достовірності та обґрунтованості одержаних результатів дослідження, для вирішення поставлених завдань використовувались такі методи: індукції та дедукції – при проведенні теоретичних узагальнень, висновків; економіко-статистичний метод – при аналізі динаміки ПІІ в Україні; ретроспективний аналіз, за яким визначено сутність ПІІ; методи системного аналізу та узагальнення; розрахунково-аналітичний – при аналізі обсягу іноземних інвестицій в економіку України, синтезу та порівняння – при визначенні проблем залучення іноземних інвестицій в економіку України.

Результати.

Слід зазначити, що Україна є інвестиційно привабливою країною для інвестування та має значний інвестиційний потенціал, насамперед, через:

- добре розвинену інфраструктуру;
- значний природо-ресурсний потенціал;
- високий рівень освіти населення і належну його професійну підготовку;
- наявність одного з найбільших потенційно містких ринків в Європі;
- сформовану законодавчу базу з вирішення питань іноземних інвестицій;
- значний сільськогосподарський потенціал (вигідне географічне розташування, сприятливий клімат, родючі ґрунти);
- високий рівень науково-дослідних розробок у багатьох галузях науки і техніки та значний науково-технічний потенціал.

В сучасних реаліях важливим аспектом є те, що надходження ПІІ сприяє:

- реформуванню ринку праці;
- збільшенню обсягів виробництва;
- активізації інвестиційного процесу;
- стимулюванню розвитку депресивних регіонів;
- запровадженню ресурсо- та енергозощадження;
- інвестиційному спрямуванню доходів населення;
- інтеграції України в міжнародний розподіл праці;

- збільшенню державного бюджету шляхом надходження податків;
- підвищенню конкурентоспроможності національного виробництва;
- розширенню експортного потенціалу і поліпшенню структури експорту;
- підвищенню попиту на продукцію і послуги шляхом введення прогресивних стандартів якості;
- активному просуванню українського товаровиробника на світові ринки за допомогою іноземних інвесторів;
- поширенню досягнень НТП, що стимулює реструктуризацію економіки на більш високому техніко-технологічному рівні [12, с. 54–59].

Насамперед доречно провести аналіз динаміки ПІІ в Україні. Так, у перші роки після відновлення незалежності (1991–1994 рр.) в Україну надійшло 484 млн. дол. США ПІІ. Реалізація ініційованих реформ у 1994 р. позитивно позначилася на подальших темпах надходження ПІІ. Згодом приплив залучених інвестицій постійно збільшувався, однак, через світову фінансову кризу у 1999 р. приріст іноземного капіталу дещо скоротився (табл. 1). Та, починаючи з 2004 р., ПІІ почали більш стрімко надходити до української економіки, і вже на початку 2008 р. був зафіксований найбільший приплив ПІІ до України, який досяг рівня 8303,4 млн. дол. США. Але через глобальну фінансову кризу у II півріччі 2008 р. відбувся відтік ПІІ з країни на суму 727,5 млн. дол., але згодом, до 2013 р., надходження ПІІ були регулярними та стабільними. Так, у 2014 р. серед країн Центральної та Східної Європи Україна посіла четверте місце за рівнем інвестиційної привабливості. Зменшення надходжень ПІІ у 2015 – 2016 рр. відбулося, насамперед, через макроекономічне гальмування, закриття низки промислових підприємств, стрімку девальвацію та інфляцію, а також зниження рівня споживання⁴ [6, с. 20–21].

Таблиця 1

Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україні*

Рік	Прямі іноземні інвестиції в Україну за рік, млн. дол. США	Прямі іноземні інвестиції з України за рік, млн. дол. США
1995	413,4	63,8
1996	541,3	13,3
1997	625,4	30,1
1998	747,1	-30
1999	471,1	1
2000	593,2	71,8
2001	680,3	-14,6
2002	916,5	-11,4
2003	1322,6	21,7
2004	2252,6	32,6
2005	7843	20,9
2006	4717,3	23,8
2007	7935,4	5953,3
2008	6073,7	6,5
2009	4436,6	23,2
2010	4655	644,8
2011	7207	192
2012	8401	1206
2013	4499	420
2014	410	111
2015	2961	-51
2016	3130	6

*Джерело: складено на основі даних [11]

⁴ У 2017 р. очікується залучення \$4,5 млрд. ПІІ в економіку України [6, с. 22].

Слід зазначити, що до основних переваг, які досягаються завдяки залученню іноземних інвестицій, можна віднести наступні:

- впровадження сучасних методів менеджменту;
- посилення рівня конкуренції на внутрішньому ринку;
- залучення новітніх виробничих технологій та устаткування;
- вливання додаткових фінансових ресурсів в економіку країни;
- пришвидшення процесу інтеграції України в міжнародний економічний простір;
- створення нових робочих місць та підвищення кваліфікації кадрів з урахуванням іноземного досвіду.

До пріоритетних напрямів у сфері інвестиційної зовнішньоекономічної діяльності можна віднести, в першу чергу, вдосконалення законодавства та створення єдиної системи обслуговування іноземного капіталу [8, с. 37–41].

Слід зазначити, що державі необхідно використовувати ПІІ, насамперед, для: розвитку наукоємних секторів та створення інноваційно-інвестиційних кластерів; розробки і впровадження ефективних механізмів нівелювання наслідків глобальної фінансової нестабільності з метою попередження втечі капіталу в періоди загострення кризових явищ у світовій економіці і зменшення негативного тиску на платіжний баланс країни [9, с. 91–94].

Зокрема для України до переваг залучення іноземних інвестицій можна віднести: освоєння науково-технічного потенціалу України; просування українських товарів і технологій на зовнішній ринок; сприяння в розширенні й диверсифікованості експортного потенціалу та розвитку імпортозаміщуваних виробництв в окремих галузях; створення нових робочих місць і модернізація організації виробництв [3, с. 88–89].

Разом з тим в Україні є ще ряд причин, які формують негативний інвестиційний клімат, перешкоджають залученню ПІІ, та пояснюють невисокі темпи приросту ПІІ в українську економіку за останні роки, основними з яких є:

- відсутність дієвої системи державного страхування іноземних інвестицій;
- відсутність системи оцінки інвестиційного клімату країни і її окремих регіонів;
- значний рівень податкового навантаження⁵ та нестабільність податкової політики;
- митні бар'єри що стосуються визначення митної вартості товарів та способів нарахування мита та акцизного податку;
- значний відтік капіталу нерезидентів з української економіки, який спровокував дефіцит коштів на внутрішньому фінансовому ринку, що значно обмежило пропозицію інвестиційних об'єктів для продажу потенційним інвесторам;
- нестабільність макроекономічної ситуації, яка проявилася у збільшенні споживчих цін, формуванні негативного сальдо платіжного балансу, значній і непередбачуваній зміні курсу національної валюти;
- несприятливі умови інвестування, зокрема недосконале законодавство щодо захисту прав власності, адміністрування податків, отримання у власність земельних ділянок, вимог до здійснення та контролю підприємницької діяльності, платежів до бюджетів всіх рівнів та централізованих фондів спеціального призначення, тривалої процедури реєстрації і отримання необхідних сертифікатів, відсутності дієвого механізму правового захисту прав інвесторів.

Головними завданнями для підвищення інвестиційної привабливості, розширення механізмів реалізації інвестиційних проєктів та для активізації іноземного інвестування спрямованого на модернізацію економіки і забезпечення сталого економічного розвитку в Україні є:

- захист загальнонаціональних інтересів країни та підвищення її конкурентоспроможності

⁵ У 2014 р. урядом України було підвищено ставки деяких податків і зборів та переглянуто чинні податкові пільги, що обмежують можливості формування інвестиційних ресурсів.

на світових ринках;

- удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення інвестиційного клімату й формування основ збереження та нарощування конкурентоспроможності національної економіки [5, с. 188–191].

- спрощення системи отримання дозвільних документів;
- розвитку інфраструктури і кластерів міжнародного рівня;
- спрощення процедури реєстрації прав власності нерезидентами;
- збалансування структурного розподілу потоків ПІІ в економіку країни, а саме: збільшення частки ПІІ у реальному секторі економіки;

- поліпшення фіскальної стабільності держави та створення спеціальної служби підтримки інвесторів [7, с. 73–75];

- створення механізму взаємодії іноземного інвестора й органів державної влади;
- формування стабільної державної політики у сфері іноземного інвестування, розрахованої на довгострокову перспективу та розроблення обґрунтованої державної стратегії залучення іноземних інвестицій, з урахуванням національних цілей та пріоритетів [10, с. 249–251];

- удосконалення засад зовнішньоекономічної діяльності;
- забезпечення стабільної та ефективної роботи банківської системи;
- постійний моніторинг та інформування потенційних інвесторів щодо змін в інвестиційному середовищі;

- удосконалення законодавства для забезпечення регулювання інвестиційної діяльності відповідно до європейських норм;

- розробка регіональних планів підвищення інвестиційної привабливості областей з урахуванням особливостей їх поточних рейтингів інвестиційної привабливості, а також забезпечення державного моніторингу їх виконання як одного з критеріїв успішної діяльності місцевих державних адміністрацій;

- поширення практики укладання прозорих угод між інвесторами та владою щодо взаємних зобов'язань у сфері конкурентної поведінки бізнесу та конкурентної політики держави на певних ринках на визначений середньо- і довгостроковий період часу [2, с. 40–44];

- захист прав на інтелектуальну власність;
- активізація міжнародного співробітництва;
- спрощення процедури оформлення пріоритетних для економічного розвитку України інвестиційних проектів;

- створення пільгового режиму для інвестування у великі інфраструктурні проекти і проекти структурного реформування промисловості та сільського господарства з терміном окупності більше 3 років [1, с. 113–118].

Таким чином, реалізація цих заходів дозволить Україні привернути увагу іноземних інвесторів до вітчизняної економіки.

Оптимальна інвестиційна політика щодо активізації притоку іноземних інвестицій в Україну повинна ґрунтуватися на певних засадах:

- сприяння залученню прямого продуктивного іноземного капіталу до сфери матеріального виробництва та встановлення державного контролю за його використанням;

- створення сприятливих умов для розвитку спільних підприємств, які займаються виробництвом;

- створення спільних підприємств за так званою китайською схемою, яка передбачає з самого початку володіння контрольним пакетом акцій підприємства українською стороною; згодом, через 5–7 років, українськими мають бути 75% акцій, і ще через 10–12 років спільне підприємство стає повністю українським;

- заборона ввезення спільним підприємством застарілої продукції та технологій, які в

розвинених країнах вважаються вичерпаними;

- розроблення та прийняття законодавчої бази щодо страхування ризиків спільних підприємств;
- розмежування в спільних підприємствах частки українських та іноземних партнерів відносно валюти та контроль за рухом української частки валюти з метою запобігання вивезенню її за межі країни [13, с. 204–207].

Ряд позитивних кроків у напрямі покращення інвестиційного клімату України вже здійснено. Так, на сьогодні в Україні створене правове поле для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства. Законодавство України визначає гарантії діяльності для інвесторів, економічні та організаційні засади реалізації державно-приватного партнерства в Україні. Також на території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації. Слід також зазначити, що Верховною Радою України підписано та ратифіковано міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більш ніж 70 країнами світу. Так, наприклад, у 2015 р. було підписано Угоду між Україною та Японією про сприяння та захист інвестицій.

Світовий досвід показує, що залучення іноземного капіталу забезпечує стабільне економічне зростання, формування конкурентоспроможного середовища, розширене відтворення. Тому на сучасному етапі функціонування міжнародних економічних відносин ПІІ відіграють провідну роль у формуванні і залученні фінансових і матеріальних ресурсів.

Щодо країн з трансформаційними економіками, то світова практика засвідчує, що ПІІ мають низку істотних переваг, серед яких варто виокремити:

- ПІІ забезпечують найбільш ефективну інтеграцію національної економіки у світову;
- імпорт прямих підприємницьких капіталів збільшує в країні виробничі потужності;
- на відміну від іноземних позик і кредитів ПІІ не стають тягарем зовнішнього боргу, а сприяють його погашенню;
- у країні збільшуються бюджетні надходження у вигляді податків на діяльність міжнародних спільних підприємств;
- ПІІ є джерелом нових технологій та передових методів управління і маркетингу, а також позитивно впливають на розвиток національної науково-дослідної бази;
- ПІІ сприяють здійсненню більш ефективної приватизації і реструктуризації економіки, створюють додаткові робочі місця, при цьому збільшуючи реальні доходи працівників;
- імпорт ПІІ стимулює конкуренцію і пов'язані з нею позитивні явища (зниження цін та підвищення якості продукції, що заміщує імпорт та застарілі вироби місцевого виробництва) [7, с. 73–75].

Висновки і перспективи.

Отже, як показало дослідження та аналіз динаміки ПІІ, іноземні інвестиції відіграють важливу роль в розвитку національної економіки. Залучення коштів іноземних інвесторів сприяє активізації інвестиційного процесу, впровадженню нових технологій, використанню передового зарубіжного досвіду, розвитку малого і середнього бізнесу та зростанню інвестиційного потенціалу країни.

Ефективно використані ПІІ є важливим фактором прискорення темпів економічного зростання, оптимізації національного господарства, підвищення конкурентоздатності продукції та становлення нової інституційної структури економіки України.

Тому актуальними є перспективи подальших досліджень у цьому напрямі, які повинні ґрунтуватися на: формуванні сприятливого інвестиційного клімату і окресленні національної стратегії щодо залучення ПІІ; розробці практичних рекомендацій щодо усунення бар'єрів на шляху залучення ПІІ і створення сприятливих умов ведення бізнесу, що передбачають зміни у сфері

фіскального, митного та адміністративного регулювання.

Список використаних джерел

1. Адамик В. Прямі іноземні інвестиції як інструмент вирішення проблеми бідності у країнах, що розвиваються. *Вісник ТНЕУ*. 2016. № 2. С. 113–123.
2. Басва О., Васильченко О. Іноземні інвестиції та економічний розвиток у перехідний період. *Галицький економічний вісник*. 2013. №1(40). С. 40–44.
3. Бондаренко О.О. Нижник К.С. Залучення іноземних інвестицій як джерело економічного зростання. *Вісник КНУТД*. 2014. №3. С. 88–95.
4. Геращенко С.О. Прямі іноземні інвестиції: сучасні тенденції розвитку в Україні. *Економічний бюлетень*. 2016. №1. С. 28–40.
5. Гура А.О. Інвестиційний клімат в Україні: сучасний стан та напрями покращення. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*. 2015. Вип. 15. С. 188–196.
6. Крепчук І.М. Статистичне дослідження залучення прямих іноземних інвестицій в Україну. *Статистика України*. 2015. № 4. С. 18–23.
7. Макаренко М.П. Залучення іноземних інвестицій в економіку України. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2016. № 13 (1185). С. 73–75.
8. Мангушев Д.В., Пилипчук В.К., Смірнова Н.О. Прямі іноземні інвестиції: український та світовий контекст. *Вісник Одеського національного університету*. 2016. Т. 21, Вип. 5. С. 37–41.
9. Маркевич К.Л. Позиціонування прямих іноземних інвестицій у системі економічної безпеки країни. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2014. №3 (74). С. 91–104.
10. Маркевич К.Л. Поточний стан та перспективи прямого іноземного інвестування в економіку України. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2015. Вип. 2(4). Ч. 1. С. 249–255.
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
12. Фатюха Н.Г., Дем'яненко Я.Ю. Стан і перспективи залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України. *Сталий розвиток економіки*. 2014. №3 [25]. С. 54–59.
13. Юрчик І.Б., Маценко А.А. Іноземні інвестиції в Україні: проблеми та перспективи. *Молодий вчений*. 2016. № 5 (32). С. 204–207.

Статтю отримано: 30.01.2017 / Рецензування 27.02.2017 / Прийнято до друку: 3.03.2017

Pihniak Tetiana

Ph.D. (in Economics), Associate Professor
Department of Finance, Accounting and Auditing,
Khmelnitsky Cooperative Trade and Economic Institute
Khmelnitsky, Ukraine
E-mail: natdumich@meta.ua

FOREIGN DIRECT INVESTMENTS AS A GUARANTEE OF UKRAINIAN ECONOMY STABLE DEVELOPMENT

Abstract

Introduction. The problem of investment in the economy is always in the focus of economics because investment process determining economic growth. With the lack of own financial and economic resources, necessary for sustainable economic development, structural adjustment and problem solving Ukraine's integration into the world economic system, special importance is the involvement of external funding, particularly FDI.

Methods. The theoretical and methodological knowledge base of research were scientific works of domestic and foreign scientists on analysis of FDI in Ukraine, the official statistical data of the State Statistics Committee of Ukraine and the National Bank of Ukraine reports. The following methods had been used to ensure the authenticity and validity of the results of research: induction and deduction; economic and statistical methods; methods of system analysis and synthesis; settlement and analytical; and a method of synthesis and comparison.

Results. The process of FDI attracting in Ukraine is investigated in this article. The analysis of macroeconomic situation in Ukraine is given. Particular attention is paid to the improving of the regulatory framework for FDI effective attraction.

Discussion. Results of the study can be used by state agencies that professional regulate FDI, Ministry of Finance and State statistical authorities. Further researches should be conducted towards the formation of a favorable investment climate and outline of the national strategy to attract FDI.

Keywords: foreign direct investment, investment climate, investment activity, economic crisis, foreign investors.

References

1. Adamyk, V. (2016). Pryami inozemni investytsiyi yak instrument vyrishennya problemy bidnosti u krayinakh, shcho rozvyvayut'sya [Foreign direct investments as a tool of solution the problem of poverty in developing countries]. *Visnyk TNEU*, 2, 113–123.
2. Bayeva, O., & Vasylenko, O. (2013). Inozemni investytsiyi ta ekonomichnyy rozvytok u perekhidniy period [Foreign investments and economic development in transition period]. *Halyts'kyi ekonomichnyy visnyk*, 1(40), 40–44.
3. Bondarenko, O. O., & Nyzhnyk, K.S. (2014). Zaluchennya inozemnykh investitsiy yak dzherelo ekonomichnoho zrostannya [Attracting of foreign investments as a source of economic growth]. *Visnyk KNUT*, 3, 88–95.
4. Herashchenko, S. O. (2016). Pryami inozemni investytsiyi: suchasni tendentsiyi rozvytku v Ukraini [Foreign direct investments: current trends in Ukraine]. *Ekonomichnyy byuleten'*, 1, 28–40.
5. Hura, A. O. (2015). Investytsiyny klimat v Ukraini: suchasny stan ta napryamy pokrashchennya [The investment climate in Ukraine: current situation and directions of improvement]. *Zbirnyk naukovykh prats' Kharkivs'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody*, 15, 188–196.
6. Krepchuk, I. M. (2015). Statystychne doslidzhennya zaluchennya pryamykh inozemnykh investytsiy v Ukrainu [Statistical research of attracting foreign direct investments into Ukraine]. *Statystyka Ukrainy*, 4, 18–23.
7. Makarenko, M. P. (2016). Zaluchennya inozemnykh investytsiy v ekonomiku Ukrainy [Attracting of foreign investment into ukrainian economy]. *Visnyk NTU «KHPi»*, 13 (1185), 73–75.
8. Manhushev, D. V., Pylypchuk, V.K., & Smirnova, N.O. (2016). Pryami inozemni investytsiyi: ukayins'kyi ta svitovy kontekst [Foreign direct investments: Ukrainian and global context]. *Visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu*, 21 / 5, 37–41.
9. Markevych, K.L. (2014). Pozysionuvannya pryamykh inozemnykh investytsiy u systemi ekonomichnoyi bezpeky krayiny [Positioning of foreign direct investments in the system of national economic security]. *Zovnishnya torhivlya: ekonomika, finansy, pravo*, 3 (74), 91–104.
10. Markevych, K. L. (2015). Potochnyy stan ta perspektyvy pryamoho inozemnoho investuvannya v ekonomiku Ukrainy [Current situation and perspectives of foreign direct investment in Ukraine's economy]. *Naukovyy visnyk Mukachivs'koho derzhavnoho universytetu*, 2(4), 249–255.
11. State Statistics Committee of Ukraine. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua>.
12. Fatyukha, N. H., & Dem'ianenko, Ia.Iu. (2014). Stan i perspektyvy zaluchennya pryamykh inozemnykh investytsiy v ekonomiku Ukrainy [Current situation and perspectives of attraction of foreign direct investments in Ukraine]. *Stalyy rozvytok ekonomiky*, 3 (25), 54–59.
13. Yurchyk, I. B., & Matsenko, A.A (2016). Inozemni investytsiyi v Ukraini: problemy ta perspektyvy [Foreign investments in Ukraine: problems and prospects]. *Molodyy vchenyy*, 5 (32), 204–207.

Received: 01.30.2017 / Review 02.27.2017 / Accepted 03.3.2017

